

**HEDEN
TER BESLISSING**

Aan
de minister

9/5

Directoraat-Generaal van
de Rijksbegroting
Directie
Begrotingszaken,
afdeling
Begrotingsbeheer

Persoonsgegevens

nota

Definitieve versie FJR en actieve openbaarmaking

Datum

9 mei 2025

Notanummer

2025-0000129835

Bijlagen

1. Definitieve versie FJR
2. Definitieve versie FJR t
3. Set actieve openbaarm
4. Aanbiedingsbrief actiev

Aanleiding

Op woensdag 21 mei is het Verantwoordingsdag. Het Financieel Jaarverslag van het Rijk (FJR) gaat komende week naar de drukker. We leggen het FJR in zijn geheel voor, maar vragen uw aandacht vooral voor het voorwoord en visuele samenvatting. Deze zijn nieuw ten opzichte van de laatste versie. Ook de set actieve openbaarmaking voor het FJR is voorbereid en bijgevoegd.

Beslispunten

- Bent u akkoord met de uitwerking van het voorwoord en de visuele samenvatting in de definitieve versie van het FJR?
- Stemt u in met het openbaar maken van de bijgevoegde eerdere nota's en de nu voorliggende nota? Indien u akkoord bent met deze set, kunt u de aanbiedingsbrief (bijlage 4) ondertekenen.

Graag enkele tekstuele punten
afstemmen met P-gv.

Kernpunten

- Sinds het FJR naar de Algemene Rekenkamer (AR) is verzonden zijn er figuren en grafieken opgemaakt en enkele cijfers nog licht gewijzigd. Inhoudelijk zijn er geen significante wijzigingen. De uitkomsten van het verantwoordingsonderzoek door de AR waar u eerder over bent geïnformeerd zijn ook verwerkt.
- De nieuwe toevoegingen in het FJR zijn het voorwoord en de visuele samenvatting die door Communicatie zijn opgesteld (bijlage 1).
- De set actieve openbaarmaking is bijgevoegd in bijlage 3. De set is in lijn met de uitgangspunten actieve openbaarmaking voor begrotingswetten en Miljoenennota samengesteld. De rood omlijnde blokjes zullen worden geanonimiseerd voor publicatie. De set zal op Verantwoordingsdag worden gepubliceerd.
- Eerder is met u gedeeld dat de Algemene Rekenkamer bezwaar heeft gemaakt bij Buitenlandse Zaken wegens de financiële administratie. Ook is er bezwaar gemaakt bij Defensie wegens de beveiliging van militaire objecten. Beide bezwaren zijn inmiddels door de AR opgeheven.

Communicatie

Parallel aan deze nota informeert directie Communicatie u over de communicatiemiddelen rond Verantwoordingsdag.

9/5

Politiek/bestuurlijke context
n.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Inventarisatielijst nota's Financieel Jaarverslag van het Rijk 2024

Datum	Naam document	Toelichting
22-01-2025	Verantwoordingsproces over 2024	
06-02-2025	Outline Financieel Jaarverslag Rijk 2024	
12-03-2025	Eerste conceptversie Financieel Jaarverslag Rijk 2024 en aanbidding jaarverslagen	
21-03-2025	Financieel Jaarverslag Rijk 2024	
31-04-2025	Aanbidding Financieel Jaarverslag Rijk 2024 voor MR-behandeling	

TER INFORMATIE

Aan
de minister

S 25/1

nota

Verantwoordingsproces over 2024

Directoraat-Generaal van
de Rijksbegroting
Directie Begrotingszaken
Afdeling
Begrotingsbeheer

Persoonsgegevens

Datum

22 januari 2025

Notanummer

2024-0000571279

Bijlagen

geen

Aanleiding

Op woensdag 21 mei is het Verantwoordingsdag en biedt u het Financieel Jaarverslag van het Rijk (FJR) en de departementale jaarverslagen aan, gevolgd door een debat in de TK begin juni. De voorbereidende werkzaamheden hiervoor zijn intussen opgestart, op 13 februari spreken we u voor de eerste keer over de outline van het FJR. Omdat het proces een lange doorlooptijd heeft, nemen we u in deze nota mee in de verschillende activiteiten de komende periode.

Kernpunten

- De verantwoording over 2024 kent op hoofdlijnen vier elementen: het FJR, de departementale jaarverslagen, controleproces ADR en AR en het Verantwoordingsdebat. In de toelichting worden deze processen verder toegelicht.
- Het eerste overleg met u is over de outline van het FJR en vindt plaats op 13 februari. Het concept FJR bespreken we op 26 maart.
- Eind maart hebben we een voorlopig beeld van de rechtmatigheid in 2024. Deze zal met u gedeeld worden. Als reactie op de rechtmatigheidspercentages en de Staat van de Rijksverantwoording (SRV) van de AR verstuurt u begin mei een bestuurlijke reactie.

Planning

Datum	Dag	Activiteit
13-02-2025	Donderdag 10:00-10:30	Bespreken outline FJR
21-03-2025	Vrijdag	MR behandeling departementale jaarverslagen
26-03-2025	Woensdag 10:00-10:30	Bespreken concept FJR
04-04-2025	Vrijdag	Versturen FJR naar AZ voor MR behandeling
11-04-2025	Vrijdag	MR behandeling FJR
17-04-2024	Donderdag	Verzenden FJR aan Algemene Rekenkamer
Begin mei		Versturen bestuurlijke reactie AR (voor meireces)
21-05-2025	Woensdag	Verantwoordingsdag
28-05-2024	Woensdag 15:00-15:30	Voorbespreking verantwoordingsdebat
04-06-2025	Woensdag vanaf 10:15	Verantwoordingsdebat TK

MR = ma 24/3

Toelichting

Financieel Jaarverslag van het Rijk

- Het FJR omvat drie hoofdstukken:
  1. Het economische en budgettaire beeld, waarbij aandacht wordt besteed aan de ontwikkeling van de overheidsfinanciën.
  2. De ontwikkeling van de uitgaven en ontvangsten, waar dit jaar veel aandacht zal zijn voor de realisatie van het EMU-saldo.
  3. Financieel beheer en de rechtmatigheid van uitgaven, verplichtingen en ontvangsten.
- Op verzoek van de Tweede Kamer is het focusonderwerp dit jaar 'prioriteren van beleid met aandacht voor de uitvoering en arbeidsmarkt'.¹ In het FJR zal worden ingegaan op twee onderdelen;
  1. Knelpunten, met name arbeidsmarktkrapte, bij het realiseren van beleidsdoelen, en de relatie hiervan met onderuitputting.
  2. Inzicht in de raming versus realisatie van de personeelsinzet en externe inhuur, inclusief toelichting van de verschillen.

De analyse hiervan wordt tijdens de bespreking van het concept FJR op 26 maart met u besproken. Dit focusonderwerp wordt ook geagendeerd in de departementale jaarverslagen zodat de verantwoordelijke bewindslieden van het betreffende beleid en ramingen hier aandacht aan dienen te besteden.
- Ook de AR zal aandacht besteden aan het focusonderwerp.
- Het FJR wordt geschreven door een auteursteam van medewerkers van DG Rijksbegroting en directie AFEP. Ook de directie Communicatie is betrokken bij het formuleren van de hoofdboodschap.

Departementale jaarverslagen

- Alle begrotingshoofdstukken, met uitzondering van de vier nieuwe (AenM, VRO, KGG en KF), presenteren op Verantwoordingsdag hun departementale jaarverslag. De vier nieuwe begrotingen zijn bij Prinsjesdag 2024 gepresenteerd en gelden m.i.v. 2025, waardoor daarover pas verantwoording wordt afgelegd in mei van het jaar 2026.
- Departementen verwerken in het beleidsverslag onder andere een analyse op onderdeel 1 van het focusonderwerp, waarin ze ingaan op knelpunten bij het realiseren van beleid en de relatie hiervan met onderuitputting en arbeidsmarktkrapte voor hun departement.
- De behandeling van de departementale jaarverslagen in de MR is eerder gepland dan de behandeling van het FJR. Dit komt omdat deze stukken uiterlijk 31 maart aan de AR moeten worden toegezonden, conform Art. 2.37 van de Comptabiliteitswet 2016.

Samenwerking met ADR, AR en departementen

- De ADR zal de komende periode haar controlewerkzaamheden op de departementale jaarverslagen uitvoeren. De resultaten hiervan worden 14 maart bekend.
- Deze resultaten geven een voorlopig inzicht in het rijksbrede beeld van het financieel beheer. Dit voorlopige beeld wordt met u gedeeld.
- De Algemene Rekenkamer (AR) voert het verantwoordingsonderzoek bij de departementen uit en de resultaten hiervan worden samen met de Staat van

---

¹ Kamerbrief 'Focusonderwerp voor de verantwoording 2024' (27 september 2024)

de Rijksverantwoording op Verantwoordingsdag gepubliceerd. Tussentijdse resultaten, naar aanleiding van ADR controle, zullen half maart met u worden gedeeld.

- Definitieve cijfers van de AR ontvangen wij eind april. Als reactie hierop bereiden wij een bestuurlijke reactie voor, die u na het meireces verstuurt.
- Zowel met de ADR, de AR en de departementen vindt gedurende de hele periode regelmatig afstemming plaats.

Verantwoordingsdebat

- Het verantwoordingsdebat in de TK staat ingepland op woensdag 4 juni, één week voorafgaand aan het voorjaarsnotadebat.
- Het is gebruikelijk dat u het debat voert met de MP en StasBZK. De MP beantwoordt over het algemeen de vragen over AZ, Defensie, JenV en BuZa. StasBZK gaat over de rijksbrede bedrijfsvoering. De precieze verdeling wordt ambtelijk afgestemd met AZ.
- Normaliter vindt er geen verantwoordingsdebat plaats in de EK.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

**REACTIE WENSELIJK UITERLIJK DONDERDAG 13 FEBRUARI
TER BESLISSING**

Aan

de minister

S 12/2

**Directoraat-Generaal van
de Rijksbegroting
Directie Begrotingszaken**

Persoonsgegevens

Datum
6 februari 2025

Notanummer
2025-0000028732

Bijlagen
1. Outline

nota

Outline Financieel Jaarverslag Rijk 2024

Aanleiding

Op woensdag 21 mei biedt u op Verantwoordingsdag het Financieel Jaarverslag Rijk 2024 (FJR) aan de Tweede Kamer aan. Het FJR is een toelichting op de departementale jaarverslagen. Hierin legt het kabinet verantwoording af over het gevoerde (budgettaire) beleid van 2024. Ter voorbereiding wordt hierbij eerst een concept-outline van het FJR aan u voorgelegd.

Bespreekpunten

- Stemt u in met de outline van het FJR? In het bijzonder vernemen we graag van u of we de juiste focus leggen en of u zich kunt vinden in de paragraaf over brede welvaart. Uw reactie nemen we mee richting de bespreking op 6 maart.

Kernpunten

- In de bijlage treft u onder A de hoofdboodschap van het FJR, onder B een uitgebreide outline met een puntsgewijze toelichting en onder C de planning.

Toelichting

- De outline is gebaseerd op eerdere jaren. Het belangrijkste punt in het FJR van dit jaar zal de uitleg van het verschil tussen raming en realisatie van het EMU-saldo zijn. In het hoofdstuk overheidsfinanciën wordt het verschil tussen de raming en realisatie van het saldo 2024 toegelicht, inclusief de reden voor de bijstellingen, zoals kasschuiven en onderuitputting. Het voorlopige beeld van de inkomsten is dat de afwijkingen ten opzichte van de oorspronkelijke raming fors kleiner zullen zijn dan afgelopen jaren. Het overgrote deel van de bijstelling komt doordat de begroting te ambitieus was en er veel middelen naar latere jaren zijn geschoven.
- Dit jaar is 'het prioriteren van beleid met aandacht voor de uitvoering en arbeidsmarkt' het focusonderwerp van het FJR. Dit sluit aan bij het thema onderuitputting. Departementen leveren hun analyses binnenkort.
- In de outline is ook aandacht voor de brede ontwikkelingen in de samenleving, langs de lijnen van de thema's die ook aandacht kregen in de Miljoenennota 2025. In de Kamerbrief Agenda Toekomstbestendig Begroten en Verantwoorden is benoemd dat juist het jaarverslag een logische plek is om aandacht te geven aan brede welvaart. Op Verantwoordingsdag publiceert het CBS de Monitor Brede Welvaart en verschijnt ook de kabinetsreactie hierop vanuit EZK. In de outline wordt een aantal trends over 2024 aangestipt.

- Wij zullen het concept-FJR op een aantal momenten met u delen. Het eerste moment is voor de bespreking van het concept op 26 maart. Het tweede moment is de versie voor de MR van 11 april met het oog op verzending naar de Algemene Rekenkamer. De week voor Verantwoordingsdag ontvangt u de definitieve versie. Een uitgebreide versie van de planning staat onderaan de outline (bijlage 1).

Communicatie

Communicatie adviseert over de begrijpelijkheid van het FJR, de visuele samenvatting en infographics. Voor de presentatie van het FJR op Verantwoordingsdag zal de Directie Communicatie in samenwerking met beleid een communicatieplan opstellen met een kernboodschap, persbericht, speech, Q&A's, infographics, overzicht van media-verzoeken en voorstellen voor social media-posts. De kernboodschap wordt interdepartementaal gedeeld. Onderdeel van het communicatieplan is een draaiboek voor Verantwoordingsdag met onder andere de presentatie in de Tweede Kamer en interviews met de pers. Het communicatieplan wordt enkele weken voor Verantwoordingsdag met u besproken.

Politiek/bestuurlijke context
n.v.t.

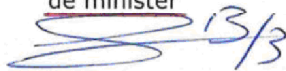
Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

**REACTIE GEWENST MAANDAG 17 MAART
TER BESLISSING**

Aan
de minister

Directoraat-Generaal van
de Rijksbegroting
Directie Begrotingszaken
Afdeling
Begrotingsbeheer

Persoonsgegevens

nota

Eerste conceptversie Financieel Jaarverslag Rijk 2024 en
aanbieding jaarverslagen

Datum

12 maart 2025

Notanummer

2025-0000062067

Bijlagen

1. Concept Financieel
Jaarverslag 2024
2. MR-aanbiedings-
formulier jaarverslagen
3. Aanbiedingsbrief AR

Aanleiding

- Op 12 februari heeft u ingestemd met de outline voor het Financieel Jaarverslag van het Rijk (FJR) 2024. Wij hebben de outline uitgewerkt in een eerste concept FJR dat bij deze nota is gevoegd. Het FJR wordt geagendeerd in de MR van 11 april.
- Daarnaast worden de departementale en niet-departementale jaarverslagen 2024 behandeld in de ministerraad van 24 maart. Deze worden uiterlijk 31 maart door u aangeboden aan de Algemene Rekenkamer.

Beslispunten

- Het voorliggende concept is nog work in progress. Kunt u zich vinden in het concept-FJR (bijlage 1)? Wij vragen in het bijzonder uw aandacht voor:
  - De aandachtspunten bij de beschrijving van de brede ontwikkelingen in de samenleving (paragraaf 1.3, pagina 13). Kunt u zich hierin vinden en zijn er nog ontwikkelingen of thema's die u mist?
  - De focus in paragraaf 2.1, pagina 19 (ontwikkeling van de uitgaven) op de verschillen tussen ramingen en realisaties, ook met het oog op het door de Tweede Kamer verzochte focusonderwerp (arbeidsmarktkrapte i.r.t. onderuitputting). Kunt u zich hierin vinden?
- U wordt daarnaast verzocht alvast het MR-aanbiedingsformulier (bijlage 2) en de aanbiedingsbrief voor de Algemene Rekenkamer (bijlage 3) te ondertekenen.

Kernpunten

- In bijgevoegd concept zijn hoofdstukken 1 en 2 opgenomen. Hoofdstuk 3 (Financieel management) is nog niet uitgewerkt, omdat de cijfers hiervoor pas vanaf 15 maart bekend zijn. Dit hoofdstuk zal in de volgende conceptversie (21 maart) worden toegevoegd. De volgende versie bevat ook een actualisatie van de cijfers en de opmaak, inclusief tabellen en figuren.
- Ten opzichte van de realisatiebrief bevat deze conceptversie van het FJR een volledig overzicht van gerealiseerde uitgaven per departement.
- Paragraaf 2.1 (ontwikkeling van de uitgaven) werd voorheen begonnen met een overzicht van het uitgavenkader. Gezien de aandacht voor realistisch ramen is gekozen nu te beginnen met de geraamde en gerealiseerde uitgaven over 2024 per departement. Daarna worden de onderuitputting en

kasschuiven toegelicht, gevolgd door het focusonderwerp. Tot slot wordt het uitgavenkader gepresenteerd.

- Het focusonderwerp (paragraaf 2.1.2) gaat dit jaar op verzoek van de Tweede Kamer over de relatie tussen arbeidsmarktkrapte en onderuitputting. Deel 2 van het focusonderwerp, Personeelsinzet binnen het Rijk, wordt op dit moment uitgewerkt.
- Op vrijdag 21 maart ontvangt u een nieuwe versie ten behoeve van de bespreking op 26 maart. Het FJR wordt donderdag 3 april verzonden naar AZ ten behoeve van MR behandeling op 11 april. Vervolgens wordt het FJR uiterlijk 21 april aan de AR gestuurd. Verantwoordingsdag valt op woensdag 21 mei.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

do. 27/3, 10.30 - 11.00 uur

HEDEN

TER BESPREKING WO 26/3 (11.45 - 12.15)

Aan

de minister

22/3

Directoraat-Generaal van
de Rijksbegroting
Directie Begrotingszaken

Persoonsgegevens

nota

Financieel Jaarverslag Rijk 2024

Datum

21 maart 2025

Notanummer

2025-0000085402

Bijlagen

1. Concept FJR 2024
2. Concept bijlagen FJR 2024
3. Concept Visuele samenvatting FJR 2024

Aanleiding

Op woensdag 26 maart bespreken we van 11.45u tot 12.15u het Financieel Jaarverslag Rijk (FJR) met u. U heeft eerder een outline en een gedeeltelijke uitwerking van het FJR ontvangen. Het FJR wordt geagendeerd in de MR van 11 april en wordt in de week van 31 maart in definitieve versie aan u voorgelegd.

Bespreekpunten

- Het FJR blikt terug op 2024. Hoofdboodschap is dat wordt teruggekeken op een economisch positief jaar, waarin de overheidsfinanciën gunstiger uitvielen. Dit kwam omdat departementen en medeoverheden in 2024 niet alle geplande uitgaven hebben gedaan. Deze middelen zullen in latere jaren worden besteed. Heeft u nog aandachtspunten bij deze hoofdboodschap?
- Mede door het focusonderwerp van de Tweede Kamer - prioriteren van beleid met aandacht voor de uitvoering en arbeidsmarkt - wordt in het FJR veel aandacht besteed aan onderuitputting, kasschuiven en de manier waarop departementen rekening houden met arbeidsmarktkrapte. Heeft u hier nog aandachtspunten bij?
- Heeft u nog wensen t.a.v. de opzet en de inhoud van de visuele samenvatting van het FJR 2024 (bijlage 3)?

Kernpunten

- Ten opzichte van de vorige conceptversie zijn hoofdstukken 1 en 2 verder aangescherpt. Hoofdstuk 3 over rechtmatigheid, financieel beheer, begrotings- en verantwoordingsinformatie en beleidsevaluatie is nieuw. Daarnaast is deel 2 van het focusonderwerp toegevoegd. Ook een deel van de bijlagen van het FJR is meegestuurd.
- Het overkoepelende beeld in het FJR is dat het economisch beeld over 2024 positief is. De arbeidsmarkt bleef krap en de lonen beginnen de inflatie weer in te halen. De overheidsfinanciën vielen positiever uit dan eerder geraamd, voornamelijk doordat uitgaven zijn uitgesteld naar latere jaren, waarmee de begrotingen realistischer zijn gemaakt.
- In hoofdstuk 3 is o.a. opgenomen dat de agenda toekomstbestendig begroten en verantwoorden in oktober is aangeboden. Ook is vermeld dat de rijksbrede naleving van Beleidskeuzes Uitgelegd/CW 3.1, o.a. naar aanleiding van de motie van der Lee, in 2024 sterk is gestegen: van 41% in 2023 naar 86% in 2024.

- Het FJR bevat nog een aantal PM'en. Het definitieve EMU-saldo over 2024 is nog niet bekend en wordt op 26 maart gepubliceerd door het CBS. Daarnaast zijn de rechtmatigheidspercentages en het rijksbrede beeld hiervan nog niet opgenomen, omdat het onderzoek van de Algemene Rekenkamer nog loopt en de controle van het jaarverslag van Buitenlandse Zaken door de Auditdienst Rijk nog niet is afgerond. Dit volgt in de volgende versie. Over het tussentijds beeld van de rechtmatigheden en bevindingen op basis van de uitkomsten van de controles van de Auditdienst Rijk wordt u binnenkort separaat geïnformeerd.
- Op basis van de bespreking ronden we het FJR verder af. Op 4 april wordt het FJR naar AZ verzonden ter agendering in de MR van 11 april. Wij leggen het FJR voorafgaand hieraan nogmaals aan u voor. Het FJR wordt uiterlijk donderdag 17 april aangeboden aan de Algemene Rekenkamer.

Toelichting

- De gerealiseerde belasting- en premie-inkomsten van het Rijk zijn in 2024 in lijn met de verwachting bij Miljoenennota.
- In totaal is 18,6 mld. in 2024 minder uitgegeven dan geraamd. Dit bestaat voor 6 mld. uit onderuitputting op de departementale begrotingen en 1,6 mld. aan meevallers op generale dossiers. Per saldo is 11 mld. aan uitgaven uitgesteld naar latere jaren (kasschuiven).
- Het focusonderwerp (paragraaf 2.1.2) gaat dit jaar op verzoek van de Tweede Kamer over de relatie tussen arbeidsmarktkrapte en onderuitputting. In deel 2 van het focusonderwerp, Personeelsinzet binnen het Rijk, worden de ramingen en realisaties met betrekking tot personeelsinzet en externe inhuur per departement gepresenteerd en de belangrijkste ontwikkelingen en uitdagingen op dit gebied toegelicht.
- In de hoofdtekst van het FJR wordt ook aangegeven dat Nederland internationaal gezien een relatief hoog niveau van risicoregelingen heeft, mede gezien de aandacht die Eurostat hieraan besteedt. Eurostat publiceerde in januari een internationale vergelijking van de hoogte van risicoregelingen. De risicoregelingen worden, gelijk aan voorgaande jaren, toegelicht in een bijlage van het FJR.
- De Algemene Rekenkamer voert momenteel onderzoek uit naar de rechtmatigheid van het financieel beheer en rapporteert hierover in de Staat van de Rijksverantwoording. Medio april wordt duidelijk wat de uitkomsten van het onderzoek zijn. De rechtmatigheidspercentages zijn daardoor nog niet opgenomen in het FJR. Daarnaast is het jaarverslag van BZ en BHOS en de controle hierop door de Auditdienst Rijk nog niet afgerond, waardoor een rijksbreed beeld over rechtmatigheden nog niet kan worden opgenomen.

Communicatie

Voor de presentatie van het FJR op Verantwoordingsdag zal de Directie Communicatie een communicatieplan opstellen met een kernboodschap, persbericht, speech, Q&A's, infographics, overzicht van media-verzoeken en voorstellen voor social media-posts. De kernboodschap wordt interdepartementaal gedeeld. Onderdeel van het communicatieplan is een draaiboek voor Verantwoordingsdag met onder andere de interne ceremonie op het Ei (waarin de auteurs u het FJR aanbieden) uw presentatie in de Tweede Kamer en interviews met de pers. Het communicatieplan wordt enkele weken voor Verantwoordingsdag met u besproken in een communicatieoverleg.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

**HEDEN – REACTIE GEWENST UITERLIJK VRIJDAGOGHTEND IVM AGENDERING MR
TER BESLISSING**

Aan
de minister

3/4

nota

Aanbieding Financieel Jaarverslag Rijk 2024 voor MR-
behandeling

Veel dank voor al jullie werk!

Aanleiding

In de MR van vrijdag 11 april wordt het Financieel Jaarverslag Rijk (FJR)(incl. bijlagen) behandeld. Daarna wordt het FJR naar de Algemene Rekenkamer verzonden. Vorige week is de conceptversie van het FJR met u besproken. In bijgevoegd stuk zijn de besproken punten verwerkt.

Beslispunten

- Bent u akkoord met MR-agendering van bijgevoegd Financieel Jaarverslag Rijk 2024, inclusief bijlagen?
  - Zo ja, het verzoek om het MR-aanbiedingsformulier (bijlage 3) en de aanbiedingsbrief voor de Algemene Rekenkamer (bijlage 4) te ondertekenen. De stukken worden dan vrijdag bij AZ aangeleverd.

Kernpunten

- In voorliggende versie zijn de definitieve realisatiecijfers voor de overheidsfinanciën van het CBS verwerkt, waarover u eerder separaat bent geïnformeerd. De definitieve realisatiecijfers zijn in lijn met de eerdere verwachting en leiden daarom niet tot tekstuele wijzigingen in het FJR.
- Verder is inhoudelijk nog gewerkt aan het onderdeel 'brede ontwikkelingen in de samenleving' en het focusonderwerp.
- Zoals gebruikelijk bevat hoofdstuk 3 nog geen rechtmatigheidsbeeld en beeld van onvolkomenheden. Deze informatie komt begin mei beschikbaar, nadat de Algemene Rekenkamer haar onderzoek heeft afgerond.
- Met uitzondering van de rechtmatigheid en onvolkomenheden staan de kernboodschap en kerncijfers van het FJR 2024 stil. Op een aantal onderdelen, zoals brede ontwikkelingen in de samenwerking, worden onderliggende cijfers mogelijk nog wel geactualiseerd.
- Daarnaast is de opmaak, specifiek van een aantal figuren en tabellen, nog niet volledig in de definitieve stijl en wordt de visuele samenvatting nog gemaakt. Tot slot worden o.a. nog het voorwoord en de afkortingenlijst toegevoegd.
- Het is regulier proces om voor het verwerken van bovenstaande punten mandaat aan de MR te vragen. Dit mandaatverzoek wordt opgenomen in de advisering die u in aanloop naar de MR van 11 april ontvangt.
- Na behandeling in de MR wordt het FJR, inclusief de bijlagen, uiterlijk donderdag 17 april aangeboden aan de Algemene Rekenkamer.

Directoraat-Generaal van
de Rijksbegroting
Directie Begrotingszaken

Persoonsgegevens

Datum

31 maart 2025

Notanummer

2025-0000095152

Bijlagen

1. Financieel Jaarverslag I
2. Bijlagen Financieel Jaar
3. MR-aanbiedingsformuli
4. Aanbiedingsbrief Alger

*Nog enkele tekstuele
punten, graag via
P-gv. opgeleverd
Dank!*

Toelichting

- U had gevraagd naar de stand van de Europese garanties van Nederland in het totaal. De Europese garanties vormen in totaal 56% van de uitstaande garanties van Nederland en zijn per saldo met bijna 5 miljard euro afgenomen in 2024. De stijging van de totale Nederlandse garanties komt hoofdzakelijk door twee nieuwe garanties aan Oekraïne en een toename van de Exportkredietverzekeringen.
- De Europese garanties hebben geen invloed op de stijging die in de data van Eurostat heeft plaatsgevonden, aangezien deze garanties niet meegenomen worden in deze statistieken. De stijging bij Eurostat is te verklaren doordat de garanties die door achterborgstellingen worden verstrekt sinds een herziening bij Eurostat worden meegenomen in het totaal uitstaande risico.
- U had ook gevraagd naar de stijging van 25,3 miljoen op de 'overige personele uitgaven' bij Financiën, zoals opgenomen in de tabel bij het focusonderwerp. Dit houdt verband met de Regeling voor Vervroegde Uittreding (RVU). Gedurende het jaar worden op basis van feitelijk gebruik middelen vanuit de post 'eigen personeel' beschikbaar gesteld voor financiering van de RVU via 'overige personele uitgaven'. Bij de Belastingdienst gaat het in totaal om 19 miljoen en bij de Douane om 3,7 miljoen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.